

Jaarverslag 2021

De Papaver
Duurzaamheidscentrum Delft

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Jaaroverzicht 2021	2
1. De Klimaatmaat	3
2. Natuur en milieueducatie	7
3. (Zwerf)afvalprojecten	10
4. Publieksactiviteiten	14
5. Zaalverhuur	18
6. Communicatie	19
7. Partners en samenwerking	21
8. Bestuur en personele zaken	23
9. Jaarrekening 2021	25

Voorwoord

Beste lezer,

Dit jaarverslag gaat over onze ervaringen en prestaties in 2021. Een jaar waarin we nog steeds met beperkingen te maken hadden als gevolg van alle coronamaatregelen. U vindt daar verder in ons verslag nog voorbeelden van. Het jaar 2021 was ook een jaar waarin we in Nederland steeds vaker werden geconfronteerd met de gevolgen van de klimaatcrisis. In opdracht van en in samenwerking met de Gemeente Delft hebben wij ook 2021 weer een aantal projecten op dit gebied uitgevoerd. U leest daar veel over in dit jaarverslag. Deze projecten kenmerken zich vooral door de dicht-bij-huis-mentaliteit: wat kunnen wij en u zelf doen om het klimaat te helpen en te veranderen in de goede richting. De behaalde resultaten uit deze projecten zijn bemoedigend te noemen.

1

Onze tentoonstellingen zijn gericht op natuur, milieu en/of duurzaamheid. In 2021 zijn we erin geslaagd om 4 tentoonstellingen te maken en te huren die alle goed zijn bezocht. Onze eigen tentoonstellingen worden ook regelmatig verhuurd aan andere NME Centra en scholen. Onze tentoonstellingen worden mede bedacht en vormgegeven door een enthousiast team van vrijwilligers. Daar zijn we erg blij mee en trots op. Wist u overigens, dat ons duurzaamheidscentrum mede draaiende wordt gehouden door een grote groep enthousiaste vrijwilligers. Die op verschillende gebieden taken en klussen uitvoeren. Indien dit uw interesse opwekt, kom gerust eens langs om te kijken en/of te praten.

Het natuur- en milieuaanbod aan de scholen uit het basisonderwijs is een breed pakket. In 2021 zijn weer nieuwe modules ontwikkeld en is het aanbod weer gegroeid en diverser geworden. Ondanks de sluiting van scholen als gevolg van de coronamaatregelen hebben in totaal 69 scholen van ons NME pakket gebruik gemaakt en hebben we hiermee ruim 7.500 leerlingen bereikt. Naast dit reguliere aanbod hebben we ook nog extra activiteiten ontwikkeld en aangeboden zoals de Boomfeestdag.

Gedurende het hele jaar zijn er diverse publieksactiviteiten georganiseerd. Daar is op grote schaal gebruik van gemaakt u leest daar alles over in hoofdstuk 4. Er was een activiteit, die eruit sprong en dat was de kerstballentocht met ruim 10.000 deelnemers een aparte vermelding waard.

Ondanks alle coronabeperkingen o.a. verminderde opbrengst zaalhuur, zijn we er door een zuinig beleid in geslaagd 2021 met een positief saldo te eindigen.

We zijn dan ook met veel enthousiasme en nieuwe ideeën begonnen aan 2022 en bedanken al onze medewerkers en vrijwilligers voor hun inzet en betrokkenheid en onze partners voor de geweldige samenwerking.

Namens het bestuur wens ik u verder veel leesplezier. En vanzelfsprekend bent u altijd welkom voor een bezoekje aan ons mooie centrum

Paul de Bree, Voorzitter Stichting Duurzaamheidscentrum De Papaver

Jaaroverzicht 2021

Buitenkanscampagne
1.405 m3 wateropslag
350 m2 groen toegevoegd

Starterspakketten
1300 m2 groen toegevoegd
32.000 m3 wateropslag gerealiseerd

NK-Tegelwippen
250 deelnemers geactiveerd
5020 tegels verwijderd

Klimaatmaat

390 nieuwe Supporters!
70 Opruimacties met
2.850 deelnemers

Slimmer Schoonhouden

Bereik
69 basisscholen
7.500 leerlingen

386 Reserveringen
46% Leskisten
35% Excursies
10% Gastlessen
9% Overig

Natuur- en Milieueducatie

Communicatie

Facebook
Volgers +149
Bereik +51%

Twitter
Volgers 1.200

Instagram
Volgers +46
Bereik +96%

Nieuwsbrieven
Bereik 1949 personen
Aantal verstuurd 19

Persberichten
31 keer

14.664 bezoekers

Vier expo's
Plastic soup
Klimaat in je straat
One Planet
Speuren naar sporen

Publieksactiviteiten

Nieuwe speur- en ontdektochten
Seizoensrugzak
Hommelrugzak
Rugzak 'Hergebruik in de herfst'
Activiteiten
Polderdag
Adoptiekerstboom

1. De Klimaatmaat

Delft moet in 2050 klimaatbestendig zijn. Dat wil zeggen zo ingericht dat het bestand is tegen het veranderende klimaat. Zo blijft de stad gezond, leefbaar en een fijne plek om in te wonen. Meer dan 50% van de grond in Delft is privébezit en valt buiten de scope van de gemeente. Daarom is in juli 2020 De Klimaatmaat in het leven geroepen.

De Klimaatmaat stimuleert én ondersteunt bewoners van Delft om hun eigen buitenruimte klimaatrobuust te maken. En dat is nodig! De Klimaatatlas kaarten laten zien dat in de loop van de tijd in verschillende delen van Delft de wateroverlast en hittestress gaan toenemen. Heftige regenbuien leiden tot wateroverlast op straat en in kelders. Droogte leidt tot schade, lage grondwaterstanden en paalrot en wellicht tot drinkwaterschaarste. Doordat er meer hete dagen zullen zijn, krijgen kwetsbare personen last van hittestress. Daarbij staat ook de biodiversiteit onder druk.

Wat doet De Klimaatmaat?

Organiseren van zichtbare en laagdrempelige (stimulerings)acties

Met zichtbare en laagdrempelige acties én de (praktische) ondersteuning van een groep enthousiaste Klimaatmaten, wordt het inwoners van Delft gemakkelijk gemaakt om aan de slag te gaan. Acties worden door De Klimaatmaat zelfstandig georganiseerd of in samenwerking met partners. Denk hierbij aan acties zoals:

- Het 'NK Tegelwippen': gratis je tegels inruilen voor een plantje
- 'Starterspakketten': eenvoudig een groen dak, regenton en/of plantenpakket aanschaffen.
- Delft meet Regen: een samenwerking met TU Delft Science Center waarbij bewoners de mate van regenval in verschillende delen van Delft meten en gelijktijdig gestimuleerd worden om zelf maatregelen te nemen

om hun eigen plek waterrobuust te maken.

Seizoensacties

Ondersteunen bewonersinitiatieven: De Klimaatmaat wil energie van bewoners benutten en ideeën waar bewoners zelf mee komen, helpen realiseren.

Als 'Makelaar' fungeren

De Klimaatmaat treedt op als intermediair tussen gemeente en bewoner bij bewonersvragen over klimaatadaptatie.

Naamsbekendheid en zichtbaarheid creëren en beïnvloeden kennis, houding, gedrag.

Wil De Klimaatmaat een rol kunnen spelen in het stimuleren en ondersteunen van bewoners bij het klimaatrobuust maken van hun eigen plek, dan is het noodzakelijk dat inwoners van Delft De Klimaatmaat kennen en weten te vinden. Met een eigen website www.klimaatmaatdelft.nl en communicatiecampagnes (on- en offline) werkt De Klimaatmaat aan naamsbekendheid en zichtbaarheid in de wijken.

Hiernaast werkt De Klimaatmaat aan het vergroten van de kennis, het beïnvloeden van de houding en het gedrag van bewoners m.b.t. klimaatadaptatie, via onder andere informatie op de website, advies op locatie, workshops, inspiratieavonden.

Opzetten en onderhouden netwerk van Klimaatmaten

Last but not least: aan de basis van De Klimaatmaat staat het netwerk van vrijwillige en professionele 'Klimaatmaten'. Deze Klimaatmaten staan als een 'maatje' bewoners bij met informatie, advies, inspiratie en praktische hulp zoals het helpen onttegelen, afvoeren van

tegels, aansluiten van regentonnen e.d.

HET JAAR IN VOGELVLUCHT

Na voorbereidende werkzaamheden in 2020 is in het voorjaar van 2021 echt gestart met de uitvoering van De Klimaatmaat.

Starterspakketten

Begin 2021 is de interesse gepeild voor de nieuw ontwikkelde Starterspakketten, waarmee we bewoners van Delft het makkelijk willen maken om een groen dak, regenton en plantenpakket aan te schaffen. De interesse bleek erg groot, 95 huishoudens lieten hun

interesse blijken. Voorafgaand aan het voorjaar, en nieuwe tuinseizoen, zijn begin maart de Starterspakketten officieel gelanceerd.

Hiervoor zijn, naast de nieuw in het leven geroepen eigen communicatiekanalen (facebookpagina en groep, twitter, instagram en een inspiratiemail) kanalen van partners en freepublicity ingezet.

Met de Starterspakketten zijn in 2021 totaal

- Ruim 1300 m² groen toegevoegd (groendaken en plantenpakketten)
- Ruim 32.000 m³ wateropslag gerealiseerd (5300 m³ regentonnen, rest groendaken)

4

NK-Tegelwippen: 8 wijkacties 'Tegel eruit, plant erin'

Met de actie 'Tegel eruit, plant erin' in de wijk Vrijenban ging de Delftse deelname aan Het NK-Tegelwippen begin april officieel van start. De wijkactie in Vrijenban kreeg ook in de andere zeven wijken van Delft opvolging.

Foto's met de klok mee:

3 juli Voordijkshoorn

10 juli Binnenstad

19 juni Hof van Delft

24 juli Wippolder

29 mei Voorhof

18 september Tanthof

Niet op de foto: 3 april Vrijenban

Naast deze collectieve acties konden inwoners van Delft individueel met het NK-Tegelwippen meedoen voor het realiseren van een geveltuin 1) door hem zelf aan te leggen met behulp van het handige stappenplan van De Klimaatmaat; 2) via de aanlegservice van De Klimaatmaat en 3) in het kader van de rioleringswerkzaamheden via de gemeente, waarbij De Klimaatmaat een voucher voor gratis tuinplanten verzorgde.

Met de acties in het kader van het NK-Tegelwippen zijn in totaal:

- 250 deelnemers geactiveerd
- 5020 tegels verwijders = circa 502m² groen toegevoegd

BUItenkanscampagne

Samen met de gemeente en het Hoogheemraadschap van Delfland is voor de zomerperiode een BUItenkanscampagne ontwikkeld. De campagne heeft tot doel om inwoners van Delft bewust te maken wat zij zelf kunnen doen tegen wateroverlast en hen stappen hierin te laten zetten.

Door de Buitenkanscampagne is van juni t/m september 2021 totaal gerealiseerd:

- 1.405 m3 wateropslag (720 m3 wateropslag via regentonnen; 160 m3 wateropslag via natuurdaken (40 L p/m2) en 525 m3 wateropslag sedumdaken (25 L p/m2))
- 350 m2 groen toegevoegd

Continue activiteiten

- Informatie en advies aan bewoners geven over het klimaatadaptief maken van de eigen buitenruimte (persoonlijk op locatie, via het online platform en de tentoonstelling en klimaatroute bij Duurzaamheidscentrum De Papaver)
- Vragen van bewoners beantwoorden en optreden als 'makelaar' tussen bewoner en gemeente
- Samenwerkingen met partners zoals TU Delft Science Center, Deelstroom Delft, Gemeente Delft, Hoogheemraadschap van Delfland, The Green Village, woningcorporaties e.d

De Buitenkanscampagne

Klimaatmaten

Al deze activiteiten waren mogelijk door ondersteuning van een netwerk van 13 vrijwillige en 24 professionele Klimaatmaten.

Bereik

In alle wijken van Delft heeft De Klimaatmaat bewoners geënthousiasmeerd aan de slag te gaan. Hiermee is een mooie basis gelegd om het netwerk van Klimaatmaten uit te breiden én via deze eerste ambassadeurs ook weer andere bewoners in de wijk te activeren.

Communicatie & publiciteit

Naast publiciteit via de eigen kanalen, de posters en ansichtkaarten en raamaffiches, heeft De Klimaatmaat een bijdrage geleverd aan diverse webinars om het verhaal van De Klimaatmaat uit te dragen en hiermee de bekendheid te vergroten. Daarnaast heeft De Klimaatmaat actief free publicity opgezocht via persberichten en interviews voor radio.

Tweede termijn

In juli is de tweede termijn van De Klimaatmaat ingegaan. Naast voortzetting van de lopende activiteiten, is een vervolg gegeven aan de samenwerking met het Citizens

Science project 'Delft meet Regen' van TU Delft Science Center Waterlab waarbij Duurzaamheidscentrum De Papaver uitgiftepunt was voor de meetapparatuur voor de inwoners van Delft en via communicatie en acties de deelnemers bewust hebben gemaakt wat zij zelf kunnen doen om wateroverlast te voorkomen en via acties in actie hebben weten te brengen.

Verder zijn voorbereidingen getroffen voor nieuwe samenwerkingen en het (aangepast) opzetten van acties voor 2022. Denk hierbij aan workshops 'Een levende tuin maak je zelf' en 'regenpijp afkoppelen', het in aangepaste vorm aanbieden van de Starterspakketten, inclusief een realisatieteam, het NK-Tegelwippen waaronder naast de actie 'Tegel eruit, plant erin', het ontwikkelen van de 'Groene droom' Challenge.

WAAR WIE WAARMEE BEREIKT?

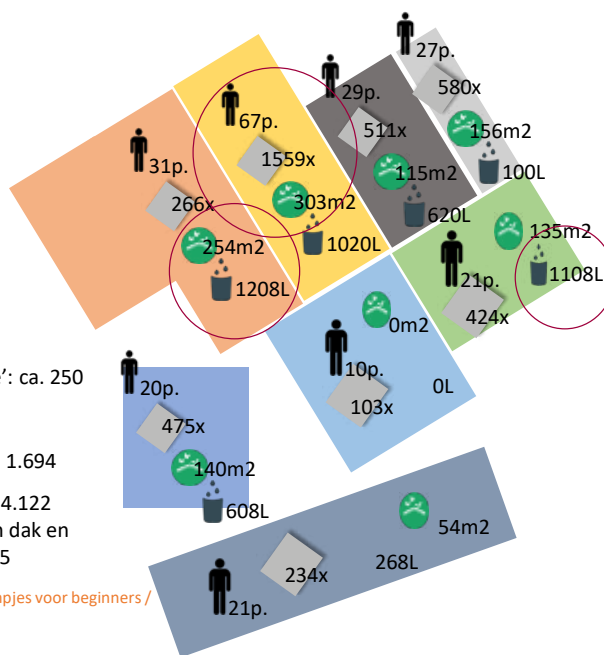
Een impressie

Maart t/m september 2021

LEGENDA
Vrijenban
Binnenstad
Hof van Delft
Voodijkshoorn
Wippolder
Voorhof
Buitenhof
Tanhof

- Aantal bereikte personen 'in actie': ca. 250
- Aantal verwijderde tegels: 5.020
- Aantal m2 groen dak/beplanting: 1.694
- Aantal Liter water regentonnen: 4.122
- Totaal aantal L3 water met groen dak en regentonnen opgevangen: 26.405

Dit overzicht is excl. de geveltuinen, boompjes voor beginners / tuinpakketten en bewonersinitiatieven

TOTAAL BEREIK(T)

Bereikt	Geactiveerd & Betrokken
Acties - Starterspakketten: 95 - Boompjes voor beginners: 15 - Tuinpakketten DIY: 8 - TEPE: 150 - Geveltuinen: 87 - Buitenkanscampagne: 30 Totaal: 385 (traceerbaar)	Campagnes - Starterspakketten: 79 - Boompjes voor beginners: 15 - Tuinpakketten DIY: 8 - TEPE: 150 - Geveltuinen: 87 - Buitenkanscampagne: 30 Totaal: 369
Communicatie - Online platform: 6700 - Social media: 382* - Inspiratiemail: 461 Totaal: 7.543 (traceerbaar) * Echte bereik is veel groter door liken/retweets	Bewonersinitiatieven: 9
Advertentieboosts social tbv campagnes: 41.000	Betrokken - Klimaatlabel: 1.700 - Advertentieboost social: 3.200 - Deelnemers bijeenkomsten: ca. 95
Vraagbaak: > 100	
Totaal: Traceerbaar: 49.128 Excl. free publicity/publiciteit rond bijeenkomsten/nb samenwerkingspartners e.d.	Totaal: 5.373 (1 op de 10 mensen die we bereikt hebben: aantal zal lager zijn omdat bereik veel hoger ligt)

DE KLIMAATMAAT MAAKT GROENE DROMEN WAAR

2. Natuur- en milieueducatie

Natuur- en milieueducatie

2021 was wat betreft de natuur- en milieueducatie een jaar met tegenstellingen. Aan de ene kant zagen wij een mooi herstel van het aantal lessen dat werd geboekt ten opzichte van 2020. Ook hebben wij naast ons reguliere aanbod een heel aantal extra educatieve activiteiten kunnen ondernemen, zoals trainingen, de Boomfeestdag en veldwerk. Daarnaast hebben we veel aandacht besteed aan het vernieuwen van onze NME-producten en hebben we nieuwe producten aangeschaft. Aan de andere kant is ons centrum een groot gedeelte van het jaar gesloten geweest, net als de scholen. Ongeveer één op de vijf gereserveerde producten is daarom ook weer geannuleerd. Terugkijkend zien we dus een jaar met aan de ene kant uitdagingen, maar aan de andere kant ook mooie successen.

Bereik van ons aanbod

Wij bereiken met ons educatieaanbod in totaal 69 basisscholen. 34 hiervan zijn Delftse scholen. Verder bereiken we 20 scholen in de gemeente Pijnacker-Nootdorp en 15 scholen in andere plaatsen zoals Rijswijk, Bergschenhoek, Bleiswijk, Berkel en Rodenrijs en Den Hoorn. In totaal bereiken we met onze lessen meer dan 7.500 leerlingen in deze gemeentes.

Reserveringen

In 2021 zijn in totaal 386 items gereserveerd door Delftse basisscholen. Dit zijn leskisten, gastlessen, excursies, losse materialen (zoals veldwerkmaterialen, wormenhotels en zwerfafval opruimmaterialen) en digitale lessen. Van deze 386 items zijn 83 items geannuleerd. Dit is 22% van alle reserveringen. Dit heeft te maken met de coronacrisis. Veel scholen mochten of konden geen excursies doen en

ook gastdocenten konden de scholen niet altijd bezoeken. Toen scholen dicht waren, zijn veel leskisten geannuleerd. Een klein deel van deze annuleringen zijn 'reguliere' annuleringen geweest, bijvoorbeeld omdat scholen toch geen tijd hadden of toch een ander lesthema kozen.

Van de 386 gereserveerde items, bestond 46% uit leskisten, 35% uit excursies, 10% uit gastlessen, 7% uit losse materialen en 2% uit digitale lessen.

De meest gereserveerde leskisten in 2021 waren:

- Bijen
- Alles voor een pannenkoek
- Kleine diertjes
- Paddenstoelen kweekpakket
- Vlinders

De meest gereserveerde excursies in 2021 waren:

- Herfst (groep 1-3)
- Herfst (groep 5-6)
- Slootjes-safari
- Stille naast de Stad (boerderij-excursie)
- Lente (groep 5-7)

Extra educatieve activiteiten

Naast onze belangrijkste werkzaamheden op het gebied van gastlessen, het uitlenen van leskisten en excursies, hebben wij in 2021 een aantal bijzondere extra educatieve activiteiten gedaan. Daarnaast besteedden we ook aandacht aan de training van de medewerkers.

- 1 januari tot en met 14 februari: een tentoonstelling over plastic soup bij De Papaver. Deze tentoonstelling was deels afkomstig van de organisatie A Seal en is aangevuld door medewerkers van De Papaver. Aan deze tentoonstelling was een wedstrijd gekoppeld

voor de bovenbouw van de basisscholen in Delft. Helaas kon deze tentoonstelling niet bezocht worden vanwege corona. Ook de wedstrijd hebben we moeten afgelasten.

- 13 april: Buitenlesdag. Tijdens de Buitenlesdag hebben we twee klassen van de Delftse Daltonschool ondersteund met informatie en leuke lesmaterialen om de Buitenlesdag tot een succes te maken.
- 21 en 22 mei: veldwerk met het Grotius College. De leerlingen hebben tijdens dit veldwerk onder leiding van één van onze medewerkers met succes onderzoek gedaan in het Delftse Hout.
- 24-27 augustus: Vliet Clean Sup. Tijdens de zomervakantie werd in vier etappes tussen Leiden en Delft door kinderen zwerfafval uit de Vliet gevist. Op de wal waren verschillende leerzame activiteiten te doen rond het thema water, bijvoorbeeld een workshop over microplastics. Hier heeft één van onze medewerkers aan meegewerkt. Bij dit evenement waren diverse regionale partners betrokken.
- 21 september: training van gastdocenten voor de Wereldles. De Wereldles is een nieuwe gastles over de Sustainable Development Goals.

- 8 oktober: aftrap Eco-Schools. Twee scholen in de gemeente Pijnacker-Nootdorp worden Eco-School. Dit betekent dat de school gaat meedoen aan een wereldwijd programma waarin leerlingen de eigen school onderzoeken en stappen zetten om de school te verduurzamen. Aan het einde van dit traject krijgt de school een internationaal keurmerk. De Papaver begeleidt de trajecten van beide scholen.
- 1 en 29 oktober: training aan kinderopvang ZON. Eén van onze medewerkers heeft deze twee dagen een training Overleven in de natuur gegeven aan de pedagogisch medewerkers van kinderopvang ZON.
- 10 november: Boomfeestdag. De jaarlijkse Boomfeestdag was vanwege de coronacrisis verplaatst van maart naar november.

- 19 november: NWT-conferentie. In 2021 kon de jaarlijkse conferentie van Natuur, Wetenschap en Techniek weer doorgaan. Eén van de medewerkers heeft deze conferentie bezocht. De informatie uit de workshops wordt gebruikt om onze lesproducten te verbeteren en moderniseren.
- 24 november: training EDSO. Twee medewerkers hebben een training gevolgd over het reserveringssysteem dat wij gebruiken voor het boeken van NME-lessen.

Vernieuwing van onze lesmaterialen

We blijven investeren in de kwaliteit van onze lesmaterialen. Daarom vernieuwen wij regelmatig leskisten en excursies die verouderd zijn of niet meer aan de kwaliteitseisen voldoen. Om de kwaliteit van de lesmaterialen te beoordelen, gebruiken we de 'quickscan kwaliteit' van NME Den Haag. Producten worden getoetst op twee hoofonderdelen: didaktiek en duurzame basisvorming. Naast het vernieuwen van bestaande lesmaterialen, breiden we ook ons aanbod uit met nieuwe lesmaterialen.

- De bijenexcursie hebben we geheel vernieuwd. De opdrachten en het lesboekje waren verouderd en er is een hele nieuwe tentoonstelling over bijen gemaakt door de tentoonstellingswerkgroep. Dit heeft ervoor gezorgd dat we een nieuwe excursie hebben opgezet aan de hand van deze tentoonstelling.
- De leskist over uilen voldeed niet aan de kwaliteitscriteria en hebben we geheel vernieuwd. De kist is nu meer gericht op uilenballen pluizen en proefjes over vogels.
- De leskist over pannenkoeken hebben we deels vernieuwd. Zo is er nu ook aandacht voor gezondheid en duurzaamheid bij het bakken van pannenkoeken. Waar komen de producten in een pannenkoek eigenlijk vandaan? Zijn de producten wel duurzaam en gezond?
- In 2020 zijn we gestart met het opnieuw ontwerpen van het opdrachtenboekje voor de herfstexcursie voor groep 1 tot en met 3. Dit is in 2021 afgerond. Het boekje geeft meer houvast voor de begeleiders en heeft een vrolijker en eigentijdser uitstraling gekregen.
- In 2020 zijn we begonnen met het maken van een les over circulaire economie. Een dergelijke les voor basisscholen bestond nog niet, dus daarom heeft De Papaver het initiatief genomen om deze les zelf te gaan maken, in samenwerking met een ontwerp bureau en drie andere NME-centra. Dat heeft geresulteerd in de leskist Circulair ontwerpen.
- Eind 2021 hebben we de nieuwe gastles 'Wereldles' toegevoegd aan ons aanbod. Deze les zet breed in op duurzaamheid aan de hand van de zeventien

Werelddoelen (Sustainable Development Goals). Tijdens deze les gaan leerlingen zelf aan de slag met de doelen. De leerlingen denken ook na over hoe zij zelf kunnen bijdragen aan deze werelddoelen. De lessen worden gegeven door Delftse gastdocenten.

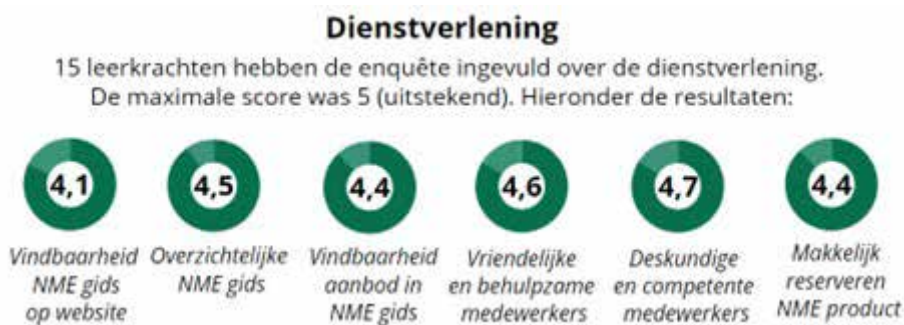
Onze dienstverlening

Vanaf 2021 monitoren wij onze dienstverlening. Wat vinden de docenten van onze producten? Hoe makkelijk is de NME-gids te vinden? Hoe beoordelen zij onze medewerkers? We hebben zes vragen/stellingen opgesteld en een ruimte voor opmerkingen. Deze vragenlijst hebben

wij digitaal aan de docenten gestuurd nadat zij een product hadden geleend. Het is ook mogelijk om op onze website, in de NME-gids, het evaluatieformulier in te vullen.

In totaal hebben vijftien docenten van zeven verschillende scholen de evaluatie ingevuld. Dit is een klein deel van alle scholen. Toch kunnen we deze resultaten gebruiken om een indruk te krijgen van onze dienstverlening.

Zoals in de figuur hieronder te zien is, worden wij zeer goed beoordeeld op de stellingen uit de vragenlijst. In de ruimte voor opmerkingen zien we vooral dat docenten vragen of opmerkingen hebben over de inhoud van de lesmaterialen.

3. (Zwerf)afvalprojecten

Slimmer Schoonhouden

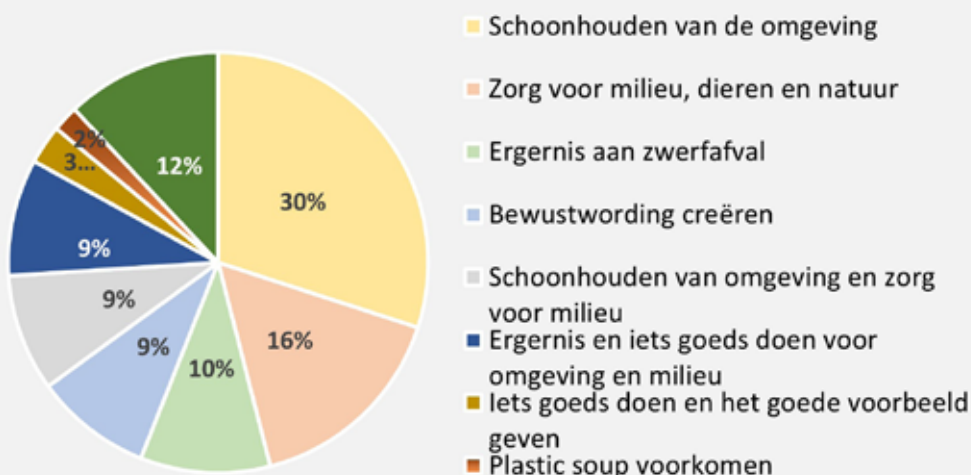
In opdracht van gemeente Delft voeren wij een maatschappelijk project uit, gericht op het bestrijden van zwerfafval. 2021 was voor het afvalproject een bijzonder jaar. Wij merkten zowel negatieve als positieve gevolgen van de lockdowns tijdens de coronacrisis. Zo konden wij veel minder mensen faciliteren met opruimmaterialen tijdens de Landelijke Opschoondag in maart, omdat toen samen opruimen in groepen niet was toegestaan. Aan de andere kant hebben wij wel een recordaantal individuele Supporters van Schoon ingeschreven, maar liefst 390! Ook hebben wij een heel geslaagde, grote opruimactie gehouden in het Delftse Hout rond de World Cleanup Day in september. 152 kinderen hebben toen vele zakken vol zwerfafval uit de natuur gehaald. Al met al kijken wij ondanks de crisis toch terug op een succesvol jaar wat betreft de bestrijding van zwerfafval.

Supporter van Schoon

Dit jaar hebben wij in totaal 390 nieuwe Supporters van Schoon geregistreerd. Een absoluut record! Ter vergelijking: in heel 2020 hebben 150 nieuwe Supporters van Schoon zich aangemeld. Dit heeft zeker te maken met de lockdowns. Mensen zochten eerder naar activiteiten die zij veilig buiten konden ondernemen. Naast individuele Supporters hebben ook vijf bedrijven zich aangemeld als Supporter van Schoon. In totaal zijn nu twintig Delftse bedrijven Supporter van Schoon.

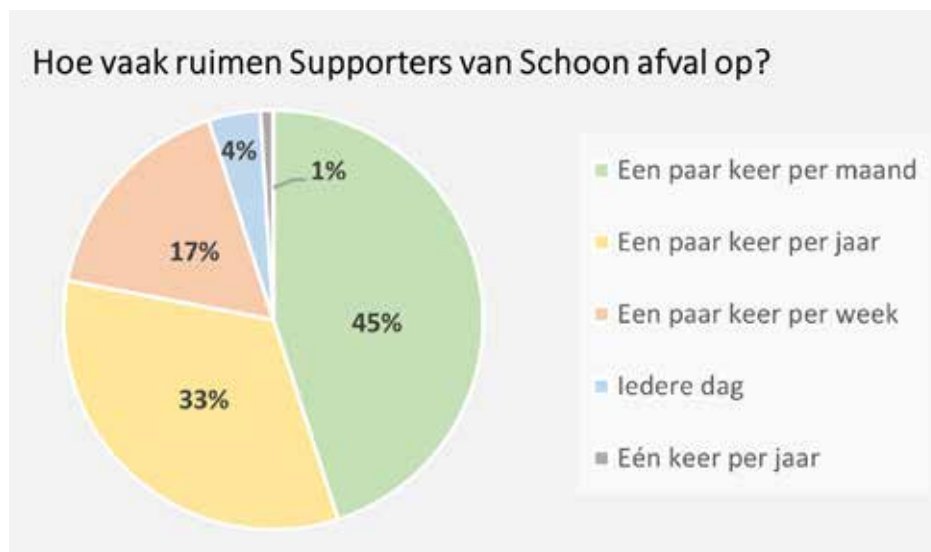
Eind 2021 hebben wij alle Supporters van Schoon een enquête gestuurd. We wilden graag weten welke Supporters nog afval opruimen, hoe vaak zij dat doen en wat hun motivatie is. De enquête is verstuurd naar 1.219 personen, waarvan 32% heeft gereageerd. Ten minste 400

Waarom ruimen Supporters van Schoon zwerfafval op?

Delftenaren zijn op dit moment actief als Supporter van Schoon. Dit zullen er zeker meer zijn, want twee derde van de ontvangers van de vragenlijst heeft deze niet ingevuld. De meeste Supporters ruimen op heel regelmatige basis op, zoals een paar keer per week, maand of jaar. Hieruit blijkt een grote betrokkenheid van deze Supporters. Bijna een derde van deze groep ruimt zwerfafval op omdat zij het belangrijk vinden dat de omgeving schoon is. Dit is een belangrijker reden dan de zorg voor de natuur, dieren en het milieu. Deze beweegreden staat op de tweede plaats. Ook ergernis aan zwerfafval en bewustwording creëren zijn belangrijke redenen om zwerfafval op te ruimen. Van de herfstvakantie tot de kerstvakantie hing in het

Heempark een speurtocht voor kinderen rond het thema afval. De kinderen die Supporter van Schoon zijn en de kinderen van volwassen Supporters zijn speciaal voor deze speurtocht uitgenodigd. Alles in deze 'Ontdekkingstocht Hergebruik in de Herfst' draaide om afval. In de herfst is veel afval te zien in de natuur. Dode bomen, gevallen bladeren. Maar is dit wel afval? Dit kan ook heel nuttig zijn. Zo is er veel leven te vinden in een dode boomstam. Ook ons eigen afval is misschien geen afval. We kunnen er nog iets mee! Deze vragen en thema's hebben we in de ontdekkingstocht verwerkt in allerlei leuke vragen en opdrachten.

Opruimacties

Dit jaar zijn 70 opruimacties gehouden met in totaal ruim 2.850 deelnemers. In het eerste kwartaal van 2021 gold nog een lockdown. In groepen samenkomen was verboden. Hierdoor is het aantal acties aan het begin van het jaar nog klein. Vanaf de zomer, toen de meeste maatregelen werden afgeschaft, is het aantal acties sterk toegenomen. Ook de aantallen mensen die tegelijk gingen opruimen werden steeds groter. Vooral studentenverenigingen en scholen hebben met 100 mensen of meer tegelijk opgeruimd. Zo brachten de opruimacties van studentenverenigingen tijdens hun introductietijd in augustus meer dan 850 studenten op de been! Ook de acties van Stichting Cleanup All, die iedere maand in een andere wijk een opruimactie houden, trekken veel deelnemers. Wij faciliteren hen met de opruimmaterialen. Deze acties leveren ons regelmatig nieuwe Supporters van Schoon op!

De Landelijke Opschoondag vond dit jaar plaats op zaterdag 20 maart 2021. Dit jaar was het een andere editie dan normaal: vanwege de lockdown werd opgeroepen om alleen met je gezin of met één ander te gaan opruimen in je eigen buurt, het 'opschoon-ommetje'. Dit jaar dus geen grote opruimende groepen, zoals eerdere jaren. Bij De Papaver konden Delftenaren natuurlijk weer

opruimmaterialen voor deze dag lenen. Er hebben in totaal 50 mensen materialen bij ons geleend, verdeeld over 16 groepjes. De World Cleanup Day op zaterdag 18 september zag er heel anders uit. Samenkomen in groepen mocht weer. Er hebben 10 groepen meegedaan met in totaal ongeveer 175 deelnemers. Veel meer deelnemers per groep dus, dan tijdens de Landelijke Opschoondag, waarbij we veel groepjes zagen van 1 of 2 personen.

Samen ruimen we het op!

Op 15 september hebben wij een grote opruimactie gehouden in het Delftse Hout. Dit was een groot succes! 152 kinderen (10 klassen) uit twee specifieke doelgroepen hebben met elkaar afval opgeruimd. Het thema was dan ook Samen ruimen we het op! De kinderen kwamen uit lage SES-wijken (Voorhof en Buitenhof) en er waren kinderen met een beperking.

Samen met partners in het Delftse Hout hebben we verschillende activiteiten opgezet voor de kinderen. Natuurlijk was zwerfafval opruimen één van de activiteiten. Dit deden zij vanaf De Papaver, met grijpers, vuilniszakken en een zwerfafval bingokaart. Elke klas heeft ongeveer vijf volle zakken met zwerfafval opgehaald! Andere activiteiten waren waterfietsen en afval uit het water halen bij Knus, klompengolf bij BuytenDelft, een afval estafette bij De Papaver en een sportieve activiteit door Delft voor Elkaar. Ook suppen bij Plané was een activiteit. Helaas zat er te veel blauwalg in de Grote Plas waardoor deze activiteit niet kon doorgaan. In plaats daarvan hebben wij de klassen de speurtochten van De Papaver aangeboden.

Peet Vermeulen van Verba Produktie was als het 'Groene Mannetje' aanwezig om de kinderen aan te moedigen en eten en drinken uit te delen. Na afloop was er voor iedereen een pannenkoek bij BuytenDelft. Een feest voor de kinderen! Ook wethouder Martina Huijsmans was aanwezig tijdens deze ochtend. Zij heeft samen met een klas zwerfafval opgeruimd en ze was aanwezig bij de afval estafette.

Communicatie en partners

Door middel van onze communicatie proberen wij mensen in Delft te bereiken met positieve berichten over de bestrijding van zwerfafval, de mogelijkheden die wij aanbieden zoals het lenen van opruimmaterialen en we werven nieuwe Supporters van Schoon. We hebben in 2021 46 berichten en 2 advertenties geplaatst op social media. De vijf persberichten die we verstuurd hebben zijn opgepakt door de plaatselijke media. Verder zijn wij drie keer geïnterviewd door Omroep Delft. Speciaal aan de Supporters van Schoon en andere geïnteresseerden sturen wij vier keer per jaar een nieuwsbrief. We hebben inmiddels meer dan 1.000 abonnees op deze nieuwsbrief. In december hebben wij een grote campagne gevoerd om Supporters van Schoon te werven, middels abri's op achttien plaatsen in de stad.

Dit jaar zijn we betrokken geweest bij diverse acties van partners. Zo zijn we vaste partner van Stichting Cleanup All die elke maand in een andere Delftse wijk een opruimactie organiseert. In de zomervakantie hebben wij lessen over plastic soup gegeven en onze opruimmaterialen uitgeleend aan de deelnemers van het kamp van de landelijke jeugdhondenclub. De honden leerden er ook plastic flesjes op te ruimen. Tijdens de zomervakantie hebben wij ook meegewerkt aan zwerfafval opruimen uit de Vliet en

proefjes over plastic soup. Dit evenement voor kinderen werd georganiseerd door organisaties uit de gemeenten langs de Vliet. Sinds augustus 2021 zijn wij actief betrokken bij het GGD-project 'Positieve gezondheid in de wijk'. Het doel is de wijken Buitenhof en Voorhof gezonder te maken in de breedste zin van het woord. Wij zijn betrokken om de omgeving gezonder te maken, door onder andere de bewoners te stimuleren afval op te ruimen.

Schoon Belonen

Het tweede maatschappelijk project dat wij uitvoeren is Schoon Belonen. Dit gemeenteprogramma is erop gericht om scholen en (sport)verenigingen te helpen afval scheiden, hen te stimuleren zwerfafval op te ruimen en afvaleducatie aan te bieden.

2021 was het laatste jaar van het project Schoon Belonen, per 1 januari 2022 is dit project gestopt vanuit de Rijksoverheid. Sinds 2016 hebben 42 deelnemende scholen, sportverenigingen en andere organisaties in Delft PMD en/of PET gescheiden ingezameld en fanatiek zwerfafval opgeruimd. Hiervoor ontvingen zij twee keer per jaar een mooie beloning. Het project heeft het scheiden van afval en het opruimen van zwerfafval op de kaart gezet bij al deze scholen en organisaties. Van kleuters tot ouderen: iedereen hielp mee om het afvalprobleem kleiner te maken. Ook op dit project had de coronacrisis invloed. Scholen en sportclubs waren een groot gedeelte van het eerste halfjaar gesloten. Hierdoor was er nauwelijks activiteit op het gebied van afval scheiden en opruimen. Sinds het einde van de tweede lockdown is dit gelukkig helemaal bijgetrokken en zijn er weer diverse opruimacties geweest en werd er weer afval gescheiden.

Het einde van Schoon Belonen

In 2021 hebben wij ons met name beziggehouden met het einde van het project. Zo hebben wij alle deelnemers op de hoogte gebracht via diverse informatiemails. We hebben de deelnemers van het programma overgedragen aan Avalex en gemeente Delft. Zij zorgen ervoor dat bij een deel van de deelnemers nog steeds gratis afval kan worden opgehaald. De organisaties

waarvoor dat niet geldt, moeten zelf zorgen voor de inzameling van hun afval via commerciële partijen. We hebben voor de laatste keer beloningen uitbetaald aan de deelnemers, in totaal €3.029,50. Dit waren in tegenstelling tot eerdere jaren alleen beloningen voor het opruimen van zwerfafval. Er konden geen beloningen meer worden uitgekeerd voor het inzamelen van PMD en/of PET. De reden hiervoor was onder andere de invoering van statiegeld op PET-flesjes per juli 2021.

Educatie

Een groot gedeelte van 2021 zijn de scholen gesloten geweest vanwege de lockdown. Wij merkten dat met name doordat onze gastlessen over afval veel minder werden geboekt. Onze eigen gastles over plastic soup konden wij slechts drie keer geven en Avalex heeft helemaal geen lessen kunnen geven.

Gemeente Delft rolt over verschillende wijken een nieuwe manier van afval inzamelen uit: Het Nieuwe Inzamelen. Tegelijk met deze uitrol, willen zij graag dat de kinderen die in de wijken wonen meer leren over afval scheiden. Zij willen de kinderen graag de gastlessen van Avalex aanbieden. Daarom hebben wij in overleg met de gemeente alle scholen in de wijken Buitenhof, Voorhof, Tanthof en Voordijkshoorn in een extra informatiemailing gewezen op de gastlessen van Avalex en hen aangespoord deze te boeken. Uiteindelijk hebben drie scholen voor in totaal 108 leerlingen de gastlessen geboekt voor begin 2022.

Afgelopen jaar hebben wij op ons initiatief, samen met andere NME-centra, een nieuw lespakket voor de basisscholen ontwikkeld met als thema circulaire economie. Dit lespakket staat sinds begin 2022 in ons aanbod. We hopen dat veel scholen enthousiast zijn om deze leerzame en leuke les te reserveren! Daarnaast zijn

wij met Stichting Cleanup All en Stichting Stunt in gesprek gegaan om nieuwe lessen in samenwerking met hen in ons aanbod op te nemen. Het gaat om een workshop bij Stunt, een gastles zwerfafval opruimen en het vissen van afval uit de Delftse grachten met de Canalhoppers van Stichting Stunt. Deze lessen zijn vanaf 2022 te boeken.

Ten opzichte van schooljaar 2019-2020 hebben in het vorig schooljaar (2020-2021) minder kinderen een les over afval gekregen. Ook hebben minder scholen en minder klassen een les geboekt. 13% van alle Delftse leerlingen kreeg afgelopen schooljaar een les over afval (dit was 23% in 2019-2020). Dit heeft alles te maken met de coronacrisis in dit schooljaar. Kinderen waren minder op school en als zij op school waren, werden taal- en rekenlessen eerder ingehaald dan de lessen over afval. We zien dit effect ook in het aantal educatieve items over afval dat in 2020-2021 is geboekt. Dit waren er 50, terwijl het er 90 waren in 2019-2020. We rekenen hier ook het lenen van afvalgrijpers bij, omdat in de praktijk opruimen ook heel leerzaam is voor de kinderen! 18 lessen over afval zijn in het afgelopen schooljaar geannuleerd, wederom vanwege de coronacrisis. Van alle leerlingen op Delftse basisscholen heeft driekwart nog nooit een les over afval gehad (gemeten over de afgelopen drie jaar). De leerlingen die wel een les over afval hebben gehad in het afgelopen schooljaar, hadden dit vaak ook al in eerdere schooljaren. Veel dezelfde leerlingen krijgen dus een les over afval, terwijl veel kinderen nooit een les over afval krijgen. Ons doel is dat meer diverse scholen en klassen lessen over afval boeken.

4. Publieksactiviteiten

Tentoonstellingen 2021

Jaarlijks zijn er drie tot vier tentoonstellingen te zien over natuur, milieu en/of duurzaamheid, die voor iedereen, van jong tot oud, geschikt zijn. In 2021 waren vier tentoonstellingen te zien. Door de sluiting van De Papaver wegens corona was de expo 'Klimaat in je straat' pas vanaf juni te bezoeken.

14

Plastic Soup: 26 oktober 2020 tot 14 februari 2021

Deze expo was gehuurd van 'A Seal' Stellendam. De expo werd aangevuld met materiaal van en informatie over diverse organisaties in Delft die zich bezighouden met afval(verwerking) en het opruimen van afval. De expo liet de gevolgen zien van plastic soup voor dieren, het milieu en onze eigen gezondheid, maar ook wat je zelf kunt doen om plastic soup te voorkomen. Ruim bijvoorbeeld zwerfafval op om te zorgen dat het niet in het milieu komt, scheid je plastic afval en koop producten die plastic vervangen of waar geen plastic in zit.

Klimaat in je straat: juni t/m 29 augustus 2021

Tot en met 29 augustus was de expo 'Klimaat in je straat' te zien die in 2018 al een keer in De Papaver was te zien. Vanwege het project 'De Klimaatmaat' en het feit dat het thema actueel blijft, is besloten om de expo te herhalen. De expo gaat over de gevolgen van klimaatverandering en hoe we daarop kunnen inspelen. We kunnen er niet omheen dat ons klimaat verandert. Het wordt warmer. Het regent vaker en heftiger. Ook is de kans op periodes van hitte en droogte groter. De expo geeft voorbeelden hoe je je omgeving kan aanpassen aan het veranderende klimaat. Bij de expo is rondom het gebouw van De Papaver een klimaatroute gemaakt langs diverse maatregelen die je kan nemen in je tuin of je huis, zoals het vergroenen van je tuin (plantenborders), het plaatsen van een regenton of een groen dak.

One planet: 1 september t/m 1 december 2021

Moeten arme mensen gratis zonnepanelen krijgen? Durf jij een insect te eten? Deze en nog 15 andere prikkelende stellingen kon je vinden in de expo 'One Planet'. De expo gaat over de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen die De Verenigde Naties hebben opgesteld. Waarom deze doelen? De wereldbevolking groeit en onze invloed op natuur en klimaat wordt steeds groter. Dit alles verandert ons dagelijks leven en zorgt voor uitdagingen die alle landen aangaan, zoals de klimaatcrisis, biodiversiteitsverlies, armoede en onderwijs. In de reizende versie van One Planet, de grotere, gelijknamige expo staat in het Museon in Den Haag, kon je kennis maken met de zeventien uitdagingen, mogelijke oplossingen en antwoorden en met mensen en organisaties die zich inzetten voor de wereld van morgen. Je werd uitgedaagd om mee te denken en mee te doen. Aan de expo is een fotoserie toegevoegd met 'Delftse goalgetters': Delftenaren die zich inzetten voor een van de 17 ontwikkelingsdoelen.

Sinds een lange tijd was er weer een officiële opening van een expo: op 25 september werd de expo geopend door wethouder Stephan Brandligt van de gemeente Delft. Er waren standjes van een aantal organisaties in Delft en diverse optredens. Ook werd een aantal goalgetters geïnterviewd.

De expo werd georganiseerd in samenwerking met het platform 'Delft4GlobalGoals' en de Botanische tuin van de TU Delft. In de Botanische tuin was een expo over koffie te zien, waarin speciaal aandacht besteed werd aan het duurzamer maken van onze kopjes koffie.

Scholen

Tegelijkertijd met de expo werden aan scholen in Delft

en Pijnacker-Nootdorp lessen aangeboden over de 17 doelen. Zie hiervoor het hoofdstuk over NME.

Speuren naar sporen: vanaf 1 december 2021

Dieren kan je niet altijd zien, maar ze laten vaak wel sporen na. In deze tentoonstelling kon je allerlei soorten sporen leren herkennen, van afdrukken van poten en etensresten tot poepjes van insecten, vogels en zoogdieren. De expo is door vrijwilligers van De Papaver gemaakt en in 2022 voor een groot deel vernieuwd.

Verhuur van expo's

De Papaver verhuurt jaarlijks expo's aan NME-centra, gemeentes, scholen en andere belangstellenden. In 2021 is de expo 'Speuren naar sporen' uitgeleend aan een school in Berkel en Rodenrijs.

Speur- en ontdektochten

Het hele jaar door zijn er diverse speurtochten uitgezet. Deze hebben een relatie met het seizoen, de omgeving of met de tentoonstelling en wisselen regelmatig. Daarnaast zijn er het hele jaar door ontdektochten te doen en/of pakketten te huur.

Een overzicht van alle activiteiten in 2021:

Aanbod ontdektochten en rugzakjes, hele jaar door:

- Knapzakroute: een beschreven wandelroute door de Delftse Hout, met een stukje geschiedenis van het gebied en doe en ontdektips. Het pakket bevat naast het boekje, een mooie zakdoek, stok, en andere kleine materialen.
- Ontdektocht Delftse Hout: sinds februari 2016 is deze tocht verkrijgbaar. Het is een verrassende ontdektocht door het Delftse Hout voor het hele gezin. Doel is om met andere ogen naar het gebied te kijken. Hij is te huur met een tasje met zoekkaarten, loep en kompas. De routebeschrijving kan los worden gekocht en is tevens verkrijgbaar in het Engels en Duits.
- Kompasocht: met deze tocht ga je met een boekje met opdrachten en een kompas op avontuur in de Delftse Hout. Je leert hoe een kompas werkt en je komt van alles over de natuur te weten. De tocht is ook in het Engels verkrijgbaar en is een uitgave van de gemeente Delft.
- Dierenvriendjespad: een tasje, in bruikleen van Staatsbosbeheer, voor de jonge kinderen, waarmee ze samen met hun ouders van alles ontdekken over de natuur in hun omgeving. Er zitten vragen en doe-tips in over o.a. dieren, planten en bewegen.
- Zwerfafvalbingo: met een afvalgrijper, afvalzak en afvalbingokaart (met afbeeldingen van soorten afval) op pad. Zwerfafval rapen is nog nooit zo leuk geweest.
-

In 2021 is 1 nieuwe, permanente tocht ontwikkeld:

- Klimaatroute: een wandeling rondom De Papaver met

tips voor groene oplossingen in eigen woonomgeving.

Aanbod ontdektochten en rugzakjes, seizoensgebonden:

- Seizoenpakket 'Waterdiertjes zoeken': van mei t/m september is het (kleine) slootjespakket te leen. Met deze rugzak en een schepnetje kun je zelf ontdekken wat er in het water leeft

In 2021 zijn de volgende nieuwe ontdektochten/rugzakjes ontwikkeld:

- Seizoensrugzak 'Ontdek de lente/zomer/herfst/winter': Elk seizoen heeft deze rugzak een andere vulling. Er zit een seizoensspeurtochtkaart in met 16 afbeeldingen van het betreffende seizoen, bijv. vogels, vlinders, paddenstoelen, enz. Daarbij hoort een waaier met weetjes over die onderwerpen. Verder bevat de rugzak doekaarten, met tips voor spelletjes en onderzoekjes, en diverse veldwerkmaterialen.
- Hommelrugzak 'Vlieg mee met Hollie Hommel': Ontdektocht rondom De Papaver, in de rugzak zitten opdrachten, knutsels, hulpmiddelen en zoekkaarten. Er is een 2e rugzak die geleend kan worden voor een

hommeltocht in de eigen woonomgeving.

- Rugzak 'Hergebruik in de herfst': Rugzak met veldwerkmaterialen. Er hangen 11 kaarten in het Heempark en rondom De Papaver met vragen en/of doe tips. Ontdek hoe de natuur met afval omgaat en maak zelf iets moois. Deze rugzak was gratis te leen en is ontwikkeld binnen het kader van 'Supporter van Schoon'. Verder beschreven bij hoofdstuk SvS

Speurtochten 2021, seizoensgebonden:

Het streven is elk seizoen een andere (tijdelijke) speurtocht aan te bieden, met een thema behorende bij dat seizoen en/of de tentoonstelling die op dat moment staat. In 2021 was dit ons aanbod:

Rondom De Papaver:

- Winter: geen aanbod ivm sluiting vanwege corona
- Voorjaar: geen aanbod ivm sluiting vanwege corona
- Zomer: Zomerse zoemers en Zomerse Fladderaars
- Herfst: Paddenstoelen en Ontdek de herfstkleuren
- Winter: Ontdek de herfstkleuren

Door het Heempark

- Winter: Robbie Roodborst en Dierentrimbaan.
- Voorjaar: Eierspeurtocht

In verband met sluiting Papaver vanwege de coronamaatregelen waren de formulieren en plattegronden voor de speurtochten in winter en voorjaar te downloaden via de website.

- Zomer: Mini-safari
- Herfst: Herfstspeurtocht
- Winter: Diersporen

Door de Delftse Hout

- Kerstballentocht 2020-2021: De tocht werd voor de 34ste keer uitgezet met als thema 'In weer en wind', passen bij de gelijknamige tentoonstelling in De Papaver. De prijsuitreiking vond (vanwege coronamaatregelen) in een klein gezelschap plaats op 14 maart 2021.
- Kerstballentocht 2021-2022: De tocht werd voor de 35ste keer uitgezet. Dit keer met thema 'Diersporen', passend bij de gelijknamige tentoonstelling in De Papaver. De tocht trok een recordaantal deelnemers van ruim 10.000. De prijsuitreiking vond (wederom in een klein gezelschap vanwege coronamaatregelen) plaats op 13 februari 2022.

Activiteitenpakketten, voor groepen en BSO-pakketten

De Papaver had in 2021 diverse pakketten in de uitleen, die geschikt zijn voor groepen, kinderfeestjes en/of BSO-bijeenkomsten

- Fladderaars in de nacht (6-12 jaar)
- Slootjespakket (4-12 jaar)
- Kaas maken kist

- Papier maken kist

Vakantieactiviteiten

Tijdens een groot deel van het jaar waren de openingstijden van De Papaver aangepast ivm alle coronamaatregelen. De beperkende maatregelen waren mede de oorzaak dat er in de voorjaars- en zomerschoolvakantie geen workshops georganiseerd zijn.

In de herfstvakantie werden 3 workshops georganiseerd, gekoppeld aan de tentoonstelling 'One planet', zie onder tentoonstellingen.

Duurzame lentefair

In 2021 was het door alle maatregelen rondom Covid-19 niet mogelijk om de in april geplande Duurzame Lentefair te organiseren. Zelfs de plannen om het door te schuiven naar het najaar mochten niet uitgevoerd worden.

Polderdag 2021

Op zaterdag 4 september organiseerden de Vrienden van Biesland een Polderdag voor kinderen (ter vervanging van de Bieslanddagen, die wegens coronamaatregelen niet door mochten gaan). De Papaver vormde een van activiteitenpunten in de route van de Polderdag. Kinderen kwamen in groepjes langs voor de 'Afvalestafette' en het 'Afbreektijdenspel'. Daar werd enthousiast aan mee gedaan door ca. 60 kinderen. Het was een actieve en gezellige Polderdag.

Adoptiekerstbomen

De Papaver is sinds 2016 uitgiftepunt van AdopteerEenKerstboom (www.adopteeeneenkerstboom.nl). AEK kent uitgiftepunten in heel Nederland. Het animo voor een de biologisch gecertificeerde bomen is elk jaar groter! Helaas is de vraag nog steeds groter dan het aanbod. AEK werkt hard aan uitbreiding van het aantal bomen. In 2021 vond de uitgifte plaats in het weekend van 11 en 12 december, met gereguleerde toegang tot het terrein vanwege coronaregels. Er zijn ca. 130 uitgegeven aan oude en nieuwe adoptanten. In het weekend van 8 en 9 januari 2022 werden de bomen weer ingeleverd. De kweker heeft ze opgehaald en alle bomen zijn herplant.

Duurzame shop

In onze shop worden diverse duurzame producten aangeboden, zoals tassen en kussens gemaakt van overgebleven materialen en spreads en chutney van doorgedraaid fruit/groente. Onze tuinvrijwilligers oogsten diverse plantaardige materialen voor verkoop in de shop, zoals: stekken van planten, zaden en zelfgemaakte oliën en crèmes. Het assortiment bevat ook: streekhoning, educatieve materialen, zoals loeppotjes en zoekkaarten, boeken over planten/tuinen/de regio/natuureducatie, (ansicht)kaarten/boekjes. Er is speciaal voor De Papaver een serie kaarten ontwikkeld met natuurfoto's van een van onze vrijwilligers. Nieuw in 2021 is de verkoop van Papaver-Cadeaubonnen. De klant kan zelf de hoogte van de aangeschafte cadeaubon bepalen.

Buytenvitaalpakket

Om in coronatijd het publiek iets leuks aan te bieden in de Delftse Hout en directe omgeving is het BuytenVitaalpakket bedacht. Ca. 20 lokale ondernemers en (non profit) organisaties hebben hun gevarieerde aanbod gebundeld. Wie een pakket aankoopt (of cadeau krijgt) ontvangt gedurende 3 maanden elke week een cadeau, zoals bijv. een kopje koffie met appelgebak, cadeaubon weilandwinkel, kruidenboekje en zaden, tips voor een wandeling of een 'oplaadmoment naar keuze'. De gezamenlijke PR voor dit pakket ging o.a. via facebook en instagram. Het 1e aanbod van dit pakket bestond uit een tegoedbon van De Papaver, daarmee kon men een Knapzakroute-pakket afhalen en kon men op eigen gelegenheid een leuke wandeling maken en meer te weten komen over een bijzonder stukje Delftse Hout.

Tuinen van De Papaver

De Papaver beschikt over drie prachtige tuinen die geheel door een grote groep vrijwilligers wordt onderhouden. Aan de voorkant van het gebouw het voedselbos, een tuin die gebaseerd is op de principes van permacultuur, de kruidentuin en de verhoogde tuin met planten waar je aan kan ruiken en die je kan proeven.

De tuin werd ook in 2021 goed bezocht (m.u.v. de coronalockdown), gewoon om te zitten, te genieten van de prachtige bloemen of om op de foto te nemen.

Bezoekersaantallen

In 2021 lag het aantal bezoekers door de coronamaatregelen duidelijk lager dan normaal: 14.664 bezoekers tegen boven de 20.000 in niet-coronajaren.

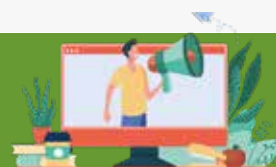
5. Zaalverhuur

Voor De Papaver zijn de inkomsten uit het verhuren van zalen een belangrijke financiële pijler. Hierdoor kan bijvoorbeeld de entree voor De Papaver gratis blijven. De verhuur werd in 2021 volledig gerund door vrijwilligers. De inkomsten uit verhuur waren gezien de lange sluiting vanwege de corona-epidemie erg laag. De Papaver is in 2021 tot medio juni en vanaf 19 december dicht geweest voor publiek en huurders. Ook kon niet de gehele capaciteit van de zalen gebruikt worden in de maanden dat wel verhuurd kon worden.

De Papaver heeft in 2021 twee zalen te huur aangeboden: de Papavero, de grootste zaal met maximaal 50 personen en de Tuinkamer (tot maximaal 12 personen). In totaal zijn deze zalen in 2021 60 keer (normaal rond 200) verhuurd, waarvan een groot deel aan groene organisaties.

6. Communicatie

De Papaver maakt gebruik van diverse kanalen voor de communicatie: social media (Facebook, Instagram, Twitter), nieuwsbrieven, website (www.papaverdelft.nl en www.klimaatmaatdelft.nl) en pers.

Facebook

In 2021 kwamen er 149 volgers bij. Het totale bereik steeg met ruim 56% en het aantal bezoekers van ons profiel met 89%. Het bericht met de meeste likes is van 27 jan 2021: Zwerfafval opruimen is een populaire activiteit tijdens de lockdown. Dit bericht kreeg 90 duimpjes.

Het bericht met het grootste (geschatte) bereik is van 17 dec 2021: de kerstballentocht gaat weer van start met een geschat bereik van 2823. Dit is gelijk ook het meest gedeelde bericht van 2021.

Het bericht met de meeste interactie is van 17 juni 2021: Zo ziet het Delftse Hout eruit na een zomerse dag, wie helpt Mira Roosenburg om hier iets aan te doen? (heel veel afval in Delftse Hout) Dit bericht had 56 reacties.

Bron: Meta Business Suite

Twitter

Het aantal volgers was redelijk stabiel en lag het hele jaar door op ca. 1200.

Meest populaire tweet is van september 2021 en betreft de opening van expo One Planet met 999 weergaven.

De meest populaire tweet met media is van mei 2021 en betreft het nieuwe schoolprogramma van NME, 570 weergaven

Instagram

In 2021 kwamen er 46 volgers bij. Het bereik steeg met 96%, het aantal keer dat het profiel werd bezocht steeg met 39%.

Het bericht met de meeste likes (58) is van 29 april 2021: ze zijn er weer op de Korftlaan en bij de A4: de oeverwaluwen

Het bericht met het grootste (geschatte) bereik (518) is van 18 dec 2021: Beste mensen de Papaver is vanaf morgen gesloten tot en met 14 januari.

Het bericht met de meeste opmerkingen is van 25 feb 2021: Het lijkt alweer lang geleden dat er sneeuw lag...6 opmerkingen

Het meest gedeelde bericht is van 17 dec 2021: de kerstballentocht gaat weer van start.

Nieuwsbrieven

De Papaver verzendt nieuwsbrieven via MailChimp. Mensen kunnen zich inschrijven op nieuwsbrieven voor het onderwijs (met name leerkrachten), voor hun vrije tijd en m.b.t. zwerfafval. Alle 3 deze doelgroepen bestonden in december 2021 in totaal uit 1979 personen, minder dan in 2020. De nieuwsbrieven worden gemiddeld door meer dan 40% van de geadresseerden bekeken. In totaal zijn er 19 nieuwsbrieven verstuurd (klimaatmaat niet meegerekend).

De Papaver stuurt regelmatig persberichten. In totaal zijn in 2021 meer dan 31 artikelen in huis-aan-huisbladen, nieuwswebsites en regionale kranten geplaatst. Daarnaast zijn diverse interviews gehouden voor de plaatselijke radio.

7. Partners en samenwerking

Samenwerkingspartners Stichting Duurzaamheidscentrum De Papaver

Als Duurzaamheidscentrum sta je midden in een samenleving, waarin steeds meer verschillende spelers zich bezighouden met duurzaamheidsvraagstukken. Samenwerking is van cruciaal belang. Vanuit de visie dat je samen meer bent én meer kunt, werken wij actief aan samenwerkingsverbanden met heel diverse partners. Hierbij is onze rol ook die van verbinder. De Papaver is de afgelopen jaren steeds meer het 'duurzaamheidsknooppunt' geworden voor onze regio, waarbij we ook heel actief zijn in het aanjagen van nieuwe initiatieven en een broedplaats zijn voor nieuwe ideeën.

- Gemeente Delft
- Gemeente Pijnacker-Nootdorp
- NME Gemeente Den Haag
- Stichting Milieu Dichterbij, Schiedam
- Provincie Zuid-Holland
- TU Delft Science Center
- TU Delft GreenTeams
- TU Delft The Green Village
- Ondernemersvereniging Delftse Hout
- Adopteer een kerstboom
- GGD, bv Rookvrije generatie, Gezondheid in de Wijk
- Avalex
- Stichting BuytenDelft
- Buytenhouttafel
- Kinderboerderij Tanthof
- Stadscamping Delftse Hout
- Botanische Tuin TU-Delft
- Imkervereniging Delft
- IVN Delft, Zuid-Holland en landelijk
- Stichting Delftse Natuurwacht
- Vockestaert
- Ikea Delft
- Stedenband Delft-Esteli
- Milieudefensie
- Stichting Groenkracht
- KNNV, afdeling Delfland
- GDO – Gemeentes voor Duurzame Ontwikkeling
- Stichting BuitenLeeft
- Vogelwacht Delft e.o.
- Delft Bloeit
- Natuurlijk Delfland
- Nederlands Genootschap voor Microscopie
- Stichting Stunt
- Rabobank Zuid-Holland midden
- De Delftse Uitdaging
- Stichting NaarBuiten! Leiden
- Huygens Lab
- Natuur Fotografen-West
- Werkse
- Hoogheemraadschap van Delfland
- 015 Duurzaam
- Tiny House Community
- FierFietskoerier
- PrintPlezier
- Atelier GroenBlauw
- Stadspodium Top Delft
- Open Delft
- DOK
- Vak

- CleanupAll
- Zuid-Hollands Landschap, De Groene Motor
- Plan Boom
- Community of Practice Klimaatadaptatie
- Deelstroom Delft
- Regionaal Energieloket
- Delft4GlobalGoals
- Delft Voor Elkaar
- Participe
- Cultuurbarbaren
- The Hague University of Applied Sciences

Fondsen

Dankzij de steun van diverse fondsen kunnen wij bijzondere projecten en activiteiten initiëren en uitvoeren voor doelgroepen in onze samenleving die wat extra aandacht kunnen gebruiken, om bepaalde maatschappelijke thema's onder de aandacht te kunnen brengen, een evenement te organiseren of om bijzondere exposities te ontwikkelen. Deze verdienen natuurlijk ook vermelding en onze dank:

- Fonds1818
- Stichting Stalpeart van der Wiele
- Stichting Hulp aan Delftse Jongeren
- VSB Fonds
- Stichting de Lichtboei
- Prins Bernhard Fonds
- Provincie Zuid-Holland
- Ondernemersfonds Delftse Hout
- Rabo Coöperatiefonds

8. Bestuur en personele zaken

Bestuur

Het bestuur bestond in 2021 uit P.A.J. de Bree (Paul, voorzitter) mw. F. Norbruis (Fleur, secretaris), dhr. J.J. Meijboom (John, penningmeester), dhr. F. Booman (Fred, algemeen bestuurslid). Het bestuur werd bijgestaan door een adviseur en notulist mw. J.B. Cox-Matze (Cora). Volgens de statuten zijn de bestuursleden benoemd voor een periode van 4 jaar. Het bestuur zet zich onbezoldigd in. In 2021 heeft het bestuur 10 keer vergaderd.

Personele Zaken

Het vaste personeel bestond aanvang 2021 uit een meewerkend directeur, een projectmedewerker, een educatiemedewerker, een projectondersteuner en een projectleider Klimaatadaptatie. De meewerkend directeur heeft de dagelijkse leiding over alle activiteiten van de Papaver. Voor de verdere professionalisering van

de diverse diensten van de Stichting is besloten om in 2022 een nieuwe projectondersteuner aan te trekken.

Organisatiestructuur

Om de organisatie zo effectief mogelijk te laten functioneren is de striktere scheiding die in 2019 tussen de NME en projecten (professionele diensten organisatie) aan de ene kant en het bezoekerscentrum inclusief zaalverhuur (vrijwilligersorganisatie) aan de andere kant gehandhaafd. Zowel de professionele organisatie als de vrijwilligersorganisatie worden rechtstreeks door de directeur aangestuurd. Zij wordt daarin bijgestaan door twee zeer waardevolle vrijwilligerscoördinatoren; Thea Rengers voor de creatieve invulling van de publieksactiviteiten, de receptieplanning en de shop en Cora Cox als drijvende kracht achter de expositie werkgroep, de expositieverhuur en zaalverhuur.

23

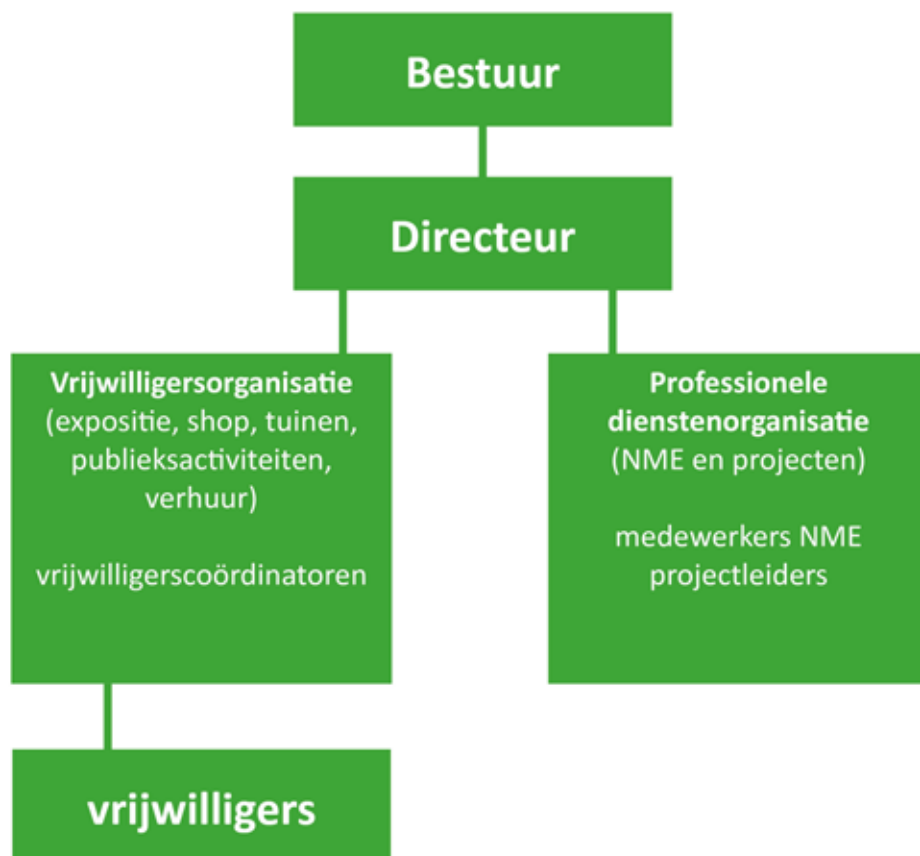
Vrijwilligers

In februari 2021 heeft het bestuur het vrijwilligersbeleid officieel vastgesteld. In Nederland wordt het Vrijwilligerswerk wel het cement van de samenleving genoemd. Bij De Papaver is het niet anders. Gemiddels zijn er zo'n 60 vrijwilligers actief bij De Papaver: in de tuinen, achter de receptie als gastheer of gastvrouw, in de tentoonstellingswerkgroep, de werkgroep publieksactiviteiten, voor de Natuur- en Milieueducatie en voor het onderhoud van het gebouw.

In het vrijwilligersbeleid is gekeken:

- wat goed of afdoende is geregeld voor de vrijwilligers van De Papaver,
- de verbeterpunten voor het Vrijwilligersbeleid,
- het instellen van een raad van advies bestaande uit een afvaardiging van vrijwilligers.

De voorlopige conclusie was dat er in het verleden al veel aandacht is geweest voor het ontwikkelen en implementeren van Vrijwilligersbeleid bij De Papaver, zoals het vrijwilligerscontract en de gedragscode. De verbeterpunten die in het beleid zijn opgenoemd zijn relatief eenvoudig te adresseren en te implementeren. Een van de punten is om regelmatig de oprechte erkenning en waardering uit te spreken voor de vrijwillige inzet. Dat is onmisbaar. Vrijwilligers ontvangen

9. Jaarrekening 2021

Balans

	31-12-2021	31-12-2020
Activa		
<i>Mat. vaste activa</i>		
Gebouwen	€ 463.500	€ 484.500
<i>Vlottende activa</i>		
Kortlopende vorderingen	€ 18.268	€ 6.295
Liquide middelen	€ 205.068	€ 164.075
Totaal activa	<u>€ 686.836</u>	<u>€ 654.870</u>
Passiva		
<i>Eigen vermogen</i>		
Reserve	€ 75.098	€ 80.246
Resultaat boekjaar	€ 18.247	€ (5.148)
<i>Voorzieningen</i>		
Groot onderhoud	€ 210.127	€ 210.127
Exploitatie pand	€ 237.600	€ 255.200
<i>Kortlopende schulden</i>		
Crediteuren	€ 14.225	€ 10.728
Reservering vakantiegeld	€ 7.677	€ 5.742
Vooruit ontvangen gelden	€ 123.500	€ 92.850
Overige schulden	€ 361	€ 5.124
Totaal passiva	<u>€ 686.836</u>	<u>€ 654.870</u>

Resultatenrekening

	2021	2020
Baten		
NME opbrengsten	€ 179.790	€ 151.506
Maatschappelijke projecten	€ 135.143	€ 105.341
Verhuur vergaderruimtes	€ 19.871	€ 29.148
Overige opbrengsten	€ 38.734	€ 25.595
Totaal opbrengsten	€ 373.538	€ 311.590
Kostprijs verkopen	€ (53.765)	€ (62.723)
Bruto marge	€ 319.773	€ 248.867
Lasten		
Personeelskosten	€ 229.827	€ 188.695
Huisvestingskosten	€ 34.979	€ 26.990
Afschrijving huisvesting	€ 3.400	€ 3.400
Overige kosten	€ 33.320	€ 35.193
Rentelasten	€ -	€ (263)
Totaal lasten	€ 301.526	€ 254.015
Resultaat	€ 18.247	€ (5.148)

Toelichting op de Balans

Activa

De waardering vindt plaats op basis van economische waarde. Het verschil tussen verkrijgingsprijs en de actuele waarde op het moment van verkrijging is verantwoord op een voorziening voor toekomstige huisvestingslasten en in het fonds voor voorziening groot onderhoud.

Het gebouw wordt afgeschreven met jaarlijks gelijkblijvende bedragen. De afschrijving wordt vastgesteld op basis van de verwachte economische levensduur.

Aanschafwaarde 1 juli 2015	€ 600.000
Afschrijving t/m 2020	€ 115.500
Afschrijving 2021	€ 21.000
Boekwaarde 31-12-2021	€ 463.500

Debiteuren

Er is geen voorziening voor dubieuze posten opgenomen.

Passiva

Voorziening onderhoud

De voorziening is gestort met een gedeelte van het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de balanswaardering tegen economische waarde. De voorziening is mede gebaseerd op een meerjarig onderhoudsschema dat is verstrekt door de Gemeente Delft.

Voorziening exploitatie pand

Betreft een voorziening voor de hogere afschrijvingslasten en bestaat uit een gedeelte van het verschil tussen de actuele waarde op het moment van de verkrijging en de verkrijgingsprijs. Het saldo wordt gedurende de afschrijvingstermijn van het gebouw met jaarlijkse bedragen ten gunste van het resultaat geboekt.

Crediteuren

De post bestaat uit diverse nog te betalen rekeningen uit de maand december 2021.

Vooruit ontvangen bedragen

De post bestaat voornamelijk uit vooruit ontvangen bedragen betreffende een bijdrage voor projectactiviteiten.

Toelichting op de resultatenrekening

Baten

NME

De ontvangsten van de natuur en milieueducatie zijn gebaseerd op een meerjarig contract dat is afgesloten met de gemeenten Delft en Pijnacker- Nootdorp.

Maatschappelijke projecten

De Papaver participeert in diverse maatschappelijke projecten van o.a. de gemeente Delft. De bruto opbrengsten van deze projecten worden in deze post verantwoord.

Huuropbrengsten

De totale bruto-opbrengsten van de verhuur van de vergaderlocaties inclusief de horeca opbrengsten en overige verhuurde arrangementen.

Overige opbrengsten

De omzet en subsidies van de eigen publieksactiviteiten, o.a. tentoonstellingen en cursussen worden vermeld bij diverse baten.

Lasten

Personele kosten

Deze post bevat de salarissen, sociale lasten, pensioenpremies en overige personeelskosten van de in dienst van de Stichting zijnde medewerkers. De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Huisvestingskosten

Deze post bevat alle huisvestingskosten inclusief energie en schoonmaak.

Afschrijving

De afschrijving is gebaseerd op een resterende levensduur en bedraagt € 21.000 op jaarbasis. Hiervan wordt € 17.600 gedekt via de voorziening en resteert € 3.400 als exploitatielast.

Overige kosten

Dit zijn de operationele kosten, die de organisatie maakt zoals kosten op het gebied van ICT, telefonie, alsmede de ontwikkelingskosten van de tentoonstellingen.

Rente

Dit zijn de rentelasten en -baten van de stichting.

Overig

De jaarrekening is vastgesteld in de bestuursvergadering van 11 maart 2022. Het resultaat wordt aan het eigen vermogen toegevoegd.